35 de ani

BURSA

ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI

presă independentă

Vineri, 7 august 2026, nr. 147 (8142), anul XXXV

12 pagini

■ Plan pentru o criză în energie: industria poate fi deconectată, populația rămâne protejată PAGINA 3

■ PIAȚA MONETARĂ / Dobânda la depozitele overnight a stagnat la 5,63% PAGINA 4

■ Sandisk - rezultate record, dar prognoza temperează entuziasmul PAGINA 9

■ Analiză AkzoNobel: Cum aleg românii vopseaua PAGINA 10

■ Anchetă și la vârful fotbalului sud-coreean: poliția a percheziționat Federația PAGINA 10

■ Canicula schimbă regulile turismului: orașele investesc în răcirea spațiilor publice PAGINA 12

GRAM AUR = 625,3970 RON **FRANC ELVEȚIAN = 5,6221 RON** **EURO = 5,2513 RON** **DOLAR = 4,5507 RON**

Rețeaua electrică intră în era AI; Investițiile care vor decide viitorul energiei

(Interviu cu Ondrej Safar, CEO Distribuție Oltenia și Evryo Power)

● „Numai pentru regiunea Olteniei avem nevoie de 4.000 de stații de transformare noi" ● „Prosumatorii schimbă regulile jocului în sistemul energetic"

În contextul crizei energetice pe care o traversăm, săptămâna trecută, Guvernul a declarat stare de alertă la nivel național, pe perioada lunii august. Motivul este scăderea producției de energie din cauza secetei. Decizia a venit după ce Nuclearelectrica a oprit Reactorul 1 de la Cernavodă din cauza debitelor scăzute ale Dunării. În acest moment există riscul opririi reactorului 2, ceea ce ar echivala cu absența a 20% din energia în bandă necesară României și asigurată de cele două reactoare. Specialiștii au deviat luni un braț al Dunării pentru a sprijini centrala de la Cernavodă. Tot luni, premierul a făcut un nou apel către marii consumatori industriali, dar și către cei casnici, să econimisească energia consumată, în special seara între orele 19.00 și 23.00. Ieri, Guvernul a aprobat un plan de pregătire pentru riscuri de dezastre ce include și cazul secetei extreme. Conform acestuia, Transelectrica va putea deconecta marii consumatori industriali de la sistem, în caz de nevoie, cu o notificare prealabilă de 24 de ore. Populația și consumatorii strategici, cum ar fi spitalele sau unele instituții, fac excepție. În plină criză energetică, Ondrej Safar, CEO Distribuție Oltenia și Evryo Power, rețeaua de distribuție din regiunea Olteniei, ne vorbește, într-un interviu, despre soluțiile pe care le avem la dispoziție pentru ca, în viitor, să nu mai asistăm la pericolul care ne pândește astăzi.

Reporter: Cum s-a făcut trecerea de la CEZ Distribuție la Evryo și cum a fost asimilată de consumatori, obișnuiți timp de 20 de ani cu compania din Cehia?

Ondrej Safar: CEZ a venit cu viziunea să devină lider în sectorul energetic în Europa Centrală și de Sud-Est. Compania a investit în România, Bulgaria și Turcia, folosind experiența acumulată în Cehia. În toată Europa, această tranziție energetică înseamnă investiții masive, dar și revizuirea strategiilor. De aceea, acționarul majoritar, care este 70% statul ceh, a dorit o concentrare a activităților către piața domestică și rețele din apropierea Cehiei, mai ales că unul dintre proiectele strategice în Cehia este construcția de noi centrale nucleare. Deși exit-ul nu este de fiecare dată simplu, strategia a fost să ieșim de pe anumite piețe, inclusiv să vindem producția din Polonia.

Reporter: Cum arăta sectorul energetic românesc în 2005, când CEZ a preluat Electrica Oltenia și cum arată el acum? Și puteți include aici evoluțiile tehnologiei, schimbările în obiceiurile de consum ale populației și investițiile făcute de companie. Ce anume trebuie păstrat și ce trebuie schimbat rapid în sectorul energetic românesc?

Ondrej Safar: Când CEZ a venit în România, erau pierderi în rețea foarte mari, iar calitatea serviciilor era foarte scăzută. Erau multe întreruperi de alimentare cu energie și la fel de multe probleme cu nivelul de tensiune în rețeaua electrică.

A CONSEMNAT
MIHAI COMAN

(continuare în pagina 11)

Bolojan a cerut economisirea curentului, dar consumul a rămas acelaşi

În ciuda apelurilor repetate făcute de autorități pentru economisirea energiei, românii par să aibă alte planuri. Mulți dintre ei sunt în concedii și nu prea le vine să închidă televizorul sau aerul condiționat în camerele de hotel seara, când vin de la plajă. Cei care au rămas acasă, nu sunt nici ei dispuși să-și scoată frigiderul din priză sau să stea cu mașina de spălat oprită, pentru a compensa deficitul de energie.

Dar nu asta ar fi măsura corectă din punct de vedere civic? Ba da, însă nimeni nu a făcut educația civică necesară pentru un astfel de comportament responsabil. Cu alte cuvinte, dacă nu ai semănat la timp, nu ai ce culege. Iar aici nu este vorba doar de încrederea în autorități/politicieni. Ci este și un calcul economic pe care consumatorii de electricitate nu au fost stimulați să-l facă niciodată. Păi, dacă acum am fi avut toți contoare inteligente care ar permite, printre altele, prețuri dinamice la energia consumată, poate că am fi înțeles mai bine ce înseamnă să-ți programezi mașina de spălat în timpul zilei, când avem energie produsă de soare în centralele fotovoltaice, la prețuri mici. Însă, contoarele inteligente au ajuns doar la o treime dintre consumatori, deși distribuitorii (concesionarii rețelelor) încearcă să le înlocuiască pe cele vechi de vreo 15 ani. Și tot nu au reușit. Consumatorii nu-și reduc consumul pentru că nu sunt motivați de prețuri variabile în funcție de intervalele orare, pentru că serviciile sunt în continuare subapreciate (durata și frecvența întreruperilor în alimentarea cu energie s-au redus lent în ultimul deceniu) și pentru că facturile au urmat mereu un trend ascendent. Dragostea de țară și de sectorul energetic trece prin stomac! Iar consumatorii nu pot fi butonați ca o telecomandă doar atunci când SISTEMULUI îi arde buza și nu mai are de unde să cumpere electricitate.

Desigur, există și excepții, mai ales printre autoritățile locale din zona rurală, însă acestea sunt atât de puține încât economia făcută nu ajută sistemul energetic într-o perioadă de criză.

Pe 29 iulie, premierul Ilie Bolojan a făcut primul apel public către consumatori să reducă voluntar consumul de energie electrică, în special în orele de seară, pe fondul deciziei referitoare la oprirea Unității 2 a Centralei Nucleare de la Cernavodă din cauza debitului scăzut al Dunării. Pe 3 august premierul a reluat apelul la reducerea voluntară a consumului și a spus că "două companii importante, mari consumatori, Dacia și Ford, sunt cu producția oprită până pe data de 19, ceea ce înseamnă o economie de aproximativ 200 MW".

Cu toate acestea, România a înregistrat, miercuri seara, unul dintre cele mai ridicate niveluri ale consumului de energie electrică din această vară, în ciuda problemelor care afectează producția internă. La ora 20:00, consumul instantaneu din Sistemul Energetic Național se apropia de 7.700 MW, în timp ce producția era de numai 5.300 MW. Diferența era acoperită prin importuri.

MARIUS MATARAGIS

(continuare în pagina 3)

Centrala de la Cernavodă - ținută în funcțiune ca în fabula lui Esop

La secetă care riscă să ne stingă lumina, autoritățile au răspuns în două moduri: ca în fabula „Cioara și ulciorul" și cu rugămintea să facem "lampa mai mică" (cu toții, nu doar Costică), pentru a scădea consumul și a trece peste blackout.

Într-un mod tainic, fabula lui Esop se împletește cu un proverb românesc (n.n. Ulciorul nu merge de multe ori la apă), pentru a ne spune că degeaba încercăm acum să reparăm cu pietre aruncate în Dunăre ceea ce nu am făcut în ultimii 35 de ani în sistemul energetic românesc. **(M.M.)**

(continuare în pagina 3)

Bezna "preistorică" de la sat

La sat, întotdeauna ce spun 'cei de sus' e literă de lege. Chiar și la nivel de administrație locală. Mă m convins încă o dată zilele trecute, când am făcut o vizită părinților mei. Pe scurt, în ultima seară, cu vreo două ore înainte de a merge la gară, în jur de ora 22.00, am plecat până la supermarketul din sat. Mi-am luat și însoțitor - pe nepoțelul meu de 6 ani -, mai mult de dragul de a-l scoate la plimbare câteva sute de metri pe strada proaspăt turnată din fonduri europene și pentru a admira șiragul de capete de pod trase la indigo (era să spun trase la impnmantă 3D, căci așa arată - un lanț de dreptunghiuri înfiruite de-a stânga și de-a dreapta drumului județean care taie comuna în două, extrem de vizibile, din cauza lipsei de copaci, tăiați fără excepție pentru a face loc cimentului și asfaltului). **(E. O.)**

(continuare în pagina 3)

Din ciclul „Tușește șeful și fac gripă subalternii"

În câteva sate ale patriei, primarii au înțeles că, dacă tot se vorbește despre economii la energie, cel mai sigur este să stingă tot ce se poate stinge. Nu de alta, dar zelul birocratic nu se măsoară în kilowați economisiți, ci în viteza cu care execuți ordinul.

Așa că iluminatul public a fost oprit pe timpul nopții. O măsură care, pe hârtie, sună responsabil și gospodărește. În practică însă, în unele localități au fost stinse inclusiv lămpile alimentate cu panouri fotovoltaice. Cu alte cuvinte, au fost puse la economisit becurile care nu consumau curent din rețea. **(O.D.)**

(continuare în pagina 3)

Un rating pentru neliniștea noastră

"Atunci când un procent din ce în ce mai mare din producție este alocat serviciului datoriei și finanțării promisiunilor guvernului, productivitatea încetinește, inovarea slăbește, iar creșterea pe termen lung scade inevitabil. Economia lucrează pentru guvern, în loc ca guvernul să lucreze pentru economie".

MARTIN ARMSTRONG

CĂLIN RECHEA

Perspectivele economice ale României s-au degradat semnificativ în ultimii ani, pe fondul decuplării grave a datoriei publice de sursele de rambursare, reflectate de evoluția Produsului Intern Brut.

Acum factorii negativi sunt amplificați de criza energetică, care a intrat într-o fază acută, după mulți ani de înlocuire forțată a surselor în bandă de surse intermitente, care pun o presiune tot mai mare și asupra stabilității rețelei naționale de electricitate.

Cu toate acestea, agenția Fitch a menținut ratingul suveran la BBB-, cu perspectivă negativă, în condițiile în care ponderea datoriei publice în PIB a fost de 59,3% la sfârșitul anului trecut și a urcat cu aproape un punct procentual în primele patru luni ale acestui an, până la 60,2%.

Creșterea accelerată a poverii datoriei este rezultatul divergenței masive dintre dinamica datoriei publice și a PIB-ului nominal în ultimul deceniu și jumătate, dar mai ales în ultimii cinci ani (vezi graficul 1).

Din 2005 până în 2025, datoria publică a crescut de aproape 25 de ori, în timpce PIB-ul a crescut de 6,7 ori conform datelor oficiale.

(continuare în pagina 4)

Migrația readuce presiunea asupra frontierelor UE

Noi valuri de migrație ilegală către enclavele spaniole Ceuta și Melilla au readus în prim-plan una dintre cele mai sensibile teme de pe agenda Uniunii Europene: echilibrul dintre protejarea frontierelor externe și respectarea drepturilor fundamentale ale migranților. După ce autoritățile spaniole au anunțat că peste 72.000 de persoane au încercat să pătrundă ilegal din Maroc în Ceuta, iar aproximativ 70.000 au fost întoarse din drum, miniștrii de interne ai statelor membre s-au reunit pentru a analiza evoluția situației și eventuale măsuri suplimentare de sprijin pentru Spania și pentru protejarea frontierelor externe ale Uniunii.

Presiune fără precedent asupra enclavelor spaniole

Ceuta și Melilla, cele două enclave spaniole situate pe coasta nordică a Africii, reprezintă singurele frontiere terestre dintre Uniunea Europeană și continentul african. Din acest motiv, ele au devenit de-a lungul ultimelor două decenii unele dintre principalele puncte de presiune migratorie către spațiul comunitar.

Potrivit informațiilor prezentate de autoritățile spaniole și analizate de Reuters, peste 72.000 de migranți au încercat să treacă ilegal frontiera dinspre Maroc în ultimele luni, determinând Madridul să accelereze procedurile de returnare. Aproximativ 70.000 de persoane au fost deja retrimise în Maroc, în baza acordurilor bilaterale existente între cele două state. Autoritățile spaniole susțin că măsurile au fost necesare pentru a preveni blocarea infrastructurii locale și pentru a evita transformarea enclavei într-un punct permanent de concentrare a migranților.

OCTAVIAN DAN

(continuare în pagina 12)

IPOTEZE DE WEEKEND

Maşina timpului

BURSA **Cornel Codiță**

Prezența "specii de aur" în resursele medicinale ascunse în România, a personalelor principale care au apărut-o ineșii și experiențelor politicii merge. Însă, mult dincolo de medicie. În cinda am pre vederi cu maximizănile care ar fi trebuit "să ne scoată" în cu rocul și să realoșe. numai pe ocuri de concepte. Bucel inaicinzilor sociale. de guvernare și administrație publică, funcțiile și regulile după care se comporță reprodus în cea mai mare parte. esențială funcțiile și regulile structurilor sociale ceamișice.

Dacă nu ați mai citit de mult o revistă științifică și nu sunteți chiar la zi cu noutățile, vă ofer eu una care merită tot interesul: timpul nu există! Adică, nu face parte din "realitatea realitate". Nici cea pe care se chinuie, tot mai contorsionat și neinteligibil pentru muritorii de rînd, să o explice fizica modernă, nici cea despre care, pînă de curînd, presupuneam naivi că "trimite" creierului nostru informațiile din care mașinăria cu pricina construiește "imaginea despre lume". Cea cu care operăm, clipă de clipă, în viața de zi cu zi. Cea din capul nostru, desigur! Timpul și Spațiul, din perspectiva teoriilor moderne, nu sunt altceva decît niște meta-unelte. Kantian vorbind. Un soi de artefacte operaționale de care se servesc mecanismele conștiinței umane pentru a putea construi, în modul cel mai simplu și mai eficient cu putință, iluzia convingătoare a mișcării. A dinamicii. A ceea ce se întîmplă cînd agentul universal al realității, la orice nivel de complexitate, energia, devine activă într-un cîmp referențial de interacțiune. Fie el la nivel micro sau macro, fie el mono, bi, tri sau multidimensional. Dacă am fi avut creierul altfel construit ne-am fi putut foarte bine reprezenta realitatea în opt dimensiuni, spre exemplu. Un nivel de complexitate plin de frumoase surprize, armonii și simetrii pe care deocamdată nu le putem decît eflora matematic, dată fiind perspectiva limitativă a tridimensionalității căreia îi suntem prizonieri.

(continuare în pagina 8)